

Mari-Liis Mikli
asekantsler
Justiits- ja Digiministeerium

Teie: 19.05.2025 nr 1-12/4352

Meie: 27.05.2025 nr 12-1/2025-018-2

Koopia: Rahandusministeerium
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Sotsiaalministeerium

Maksejõuetuse teenistuse arvamus ja ettepanekud teemal pankrotihaldurite ja teiste maksejõuetusvaldkonna kohtuväliste menetlejate tulevik

Austatud koostööpartner ja maksejõuetusteenuste kujundaja

Täname Teid võimaluse eest esitada nägemus teemal pankrotihaldurite ja teiste maksejõuetusvaldkonna kohtuväliste menetlejate tulevik.

Maksejõuetuse teenistus teostab riigi sõltumatu haldusorganina haldusjärelevalvet pankrotihalduri üle pankrotimenetluses menetluse seaduspärase läbiviimise ning pankrotimenetluse kulude otstarbekusega seoses ning aitab kaasa ühtse maksejõuetuse praktika kujundamisele pankroti-, saneerimis-, võlgade ümberkujundamise ja füüsilise isiku kohustustest vabastamise menetluses (PankrS § 192¹ lg 2 ja 3).

Käesolevaga esitame Teile ja koopia teistele maksejõuetusega otseselt kokkupuutuvatele ministeeriumitele oma arvamuse:

I Mistahes liiki maksejõuetusmenetluste (võlanõustamine, saneerimismenetlus, pankrotimenetlus, võlgade ümberkujundamise, kohustustest vabastamise menetlus, sundlikvideerimine) kulude otstarbekus

Mistahes maksejõuetusvaldkonna kohtuväliste menetlejate, sh saneerimisnõustaja, pankrotihalduri ja usaldusisiku ameti või kutse tuleviku kujundamisel tuleb eelnevalt läbi analüüsida ka vastava avaliku teenuse (maksejõuetusteenuse) kasutamise soov ja selle konkreetse teenuse osutamise kulud kliendile. Meile teadaolevalt ei huvitu võlausaldajad Eestis pakutud maksejõuetusvaldkonna avalikest teenustest, sest need on kõlbmatud neile ettenähtud eesmärgiks.

Maksejõuetuse teenistus on varem juhtinud oma tegevusaruannete kaudu, sh kodulehel [Tegevused ja tulemused | Maksejõuetuse teenistus](#) ning juhib veelkord Teie tähelepanu mistahes liiki maksejõuetusmenetluste **kulude otstarbekusele** Eestis.

Näiteks kehtiva õiguse järgi peab võlausaldaja (*kes on ise enda raha kaotanud võlgnikule*) tasuma **lisaks riigilõivule** (*praegu 420 eurot*) igas pankrotimenetluses **keskmiselt 4700 eurot** (*eelmisel aastal keskmiselt 3900 eurot*) **kohtu deposiiti, et võlgniku pankrot välja kuulutataks** ehk et avalikku teenust võlausaldajale üldse osutama hakataks. Võlausaldajad on kurtnud teenistusele, et osutatav avalik teenus pole läbipaistev ning ainuisikulisel kohtuvälisel menetlejal – pankrotihaldurid, saneerimisnõustajad ega usaldusisikud - ei osuta soovitud tasemel avalikku teenust ega garanteeri vajalikku tulemust. Menetluse seisu ja toimingute kohta

selgitusi kas ei anta või ei tehta seda tasuta. Võlanõustajad, pankrotihaldurid, saneerimisnõustajad ja usaldusisikud omavad huvide konflikte st ühes menetluses täidavad riigi volitusel avalikku ülesannet ning järgmisena nõustavad oma äriühingute kaudu võlgnikke ja võlausaldajaid vabal turul „skeemide püstipaneikul“, et avaliku teenuse osutamine oleks võimalikult vaevarikas.

Olukorras, kus maksejõuetusega võitleva avaliku teenuse ehk pankrotimenetluse ainus eesmärk on **omakohtu vältimine** ning **klientidele ehk võlausaldajatele raha kiire ja odav tagastamine** ning **maksejõuetuse põhjuste tuvastamise kaudu järgmiste maksejõuetusmenetluste ennetamine (ärahoidmine)** Eestis, ei ole avaliku teenuse hinnastamine kooskõlas klientide ootuste ja hea (halduse) tavaga.

Lisaks ei pea teenistus kliendisõbralikuks ja otstarbekaks poliitikakujundajal lasta hinnastada absoluutselt kõiki saneerimisnõustaja, ajutise halduri, pankrotihalduri, sundlikvideeri ja usaldusisiku **kohtuväliseid iseseisvaid menetlustoiminguid** ühtmoodi. Näiteks standardsete infopäringute ja võlausaldajate koosolekute kutsete koostamine arvutis, raamatupidamisdokumentide vastavuskontroll ning pankrotivõlgniku vara reaalne valitsemine ja vara näitamine enampakkumise korral vara kohapeal, ei ole oma sisult samaväärsed menetlustoimingud. **Kõik kohtuvälised iseseisvad menetlustoimingud ei ole ega eelda näiteks õigusnõustaja (vandeadvokaadi kvalifikatsiooni) nõudvat õigushinnangut toimingute tegemiseks, vaid on tavalised administreerivad (korraldavad) menetlustoimingud.**

Haldurite ja saneerimisnõustajate tasusüsteem on Eestis ajalooliselt välja kujunenud pigem haldurite ja saneerimisnõustajate unistustest lähtudes, mitte riigi sisulise analüüsi tulemusena. **Klient ehk võlausaldaja on jäetud avaliku teenuse hinna väljakujunemise protsessis ära kuulamata ning teenuse omanikul ehk riigil pole olnud detailset ülevaadet tegelikest kuluartiklitest, kuludest, kulu mõjutavatest teguritest, puuduvad igasugused mõõdikud.**

Näiteks kui me võrdleme analoogia korras maksejõuetust kui üht ühiskonnale ohtlikku nähtust ühe riskantsema riskikapitalifondiga ning selle fondi valitsemiseks (juhtimiseks) vajalikke tasusüsteeme, siis ei tohiks Eestis mistahes maksejõuetusmenetluste (kui samuti riskantse n-ö fondi) kogukulud ühes kalendriaastas olla suuremad kui 2% protsenti fondi kogumahust.

Eestis oleme olukorras, kus ajutised haldurid, pankrotihaldurid, usaldusisikud ja saneerimisnõustajad osutavad riigi poolt garanteeritud **avalikku teenust** võlausaldajatele aastal 2025 hinnaga, mis võrdub **177 eurot + käibemaks ühe tunni menetlustoimingute eest** ning reeglina ükski tavaline **võlausaldaja** ehk klient oma võlgnikule kaotatud **raha ega lisaks kohtu deposiiti tasutud täiendavaid menetluskulusid tagasi ei saa**. Ilmselgelt kaob igal kliendil motivatsioon sellist teenust tahta ning vaatab pigem alternatiivsete „allmaailma“ lahenduste poole. Tasude iga-aastase (sh üksnes ülespoole) indekseerimise on poliitikakujundaja seadusesse ja määrustesse ise kehtestanud. Kuigi teenistus on kulude otstarbekusele ja avaliku teenuse kasuteguri puudumisele vähemalt kaks aastat tähelepanu juhtinud, ei ole jätkuvalt indekseerimist lõpetatud, tulemustasude % oluliselt vähendatud ning mistahes tasusid reaalse elu ja maksvate klientide soovidega vastavusse viidud. **Tuletame meelde, et osa maksejõuetusmenetlustes saadavatest tasudest maksab omakorda kinni tavaline maksumaksja st tasu mõistetakse välja riigi eelarvest. See kriibib muuhulgas maksumaksja õiglus- ja usaldustunnet.**

Kehtivas õiguses sätestatud hübriidne süsteem (*korraga on valikus nii tunnipõhisus kui ka tulemipõhisus, mida menetteja ise saab oma suva järgi keset menetlust valida ja oma valikut muuta*) on oma relevanttsuse ja võlausaldajate poolehoidu Eestis ammu minetanud. Sellest tulenevalt on võlausaldajad kaotanud igasuguse huvi maksejõuetusvaldkonnas saadava avaliku teenuse eest maksmisel.

II Kas maksejõuetusega „võitlev“ riiklikult loodud menetlusrägastik on kriisis? Kas jätkata ligi 150 kohtuvälisele menetlejale delegeeritud süsteemiga, kus võlausaldajad osaleda ei soovi või pigem luua konsolideeritud süsteem?

Eesti pankrotiõigus sai alguse aastal 1992. Siis tunti üksnes pankrotihaldurit. Aastaks 2007 oli selge, et maksejõuetusega „võitlemiseks“ on vaja veel täiendavalt avalikke teenuseid ning ka teenusepakkujaid (menetlejaid) hakati teenustele erinevate ministeeriumite algatusel juurde tekitama.

Eestis on aastal 2025 maksejõuetusega „võitleva“ riiklikult pakutud avalike teenuste valdkonnas hetkel erinevate maksejõuetusmenetluste (*maksejõuetusvaldkonna avalike teenuste*), erinevate ainuisikulistele maksejõuetusmenetlejate (*võlanõustajad, saneerimisnõustajad, ajutised haldurid, pankrotihaldurid, sundlikvideerijad, usaldusisikud*), erinevat liiki järelevalvemenetluse liikide (*kohtulik järelevalve, teenistuslik järelevalve, haldusjärelevalve, kulude otstarbekuse järelevalve, KOV järelevalve, Õiguskantsleri järelevalve*) ning erinevate järelevalveorganite (*Eesti Advokaatide kahe kollegiaalse siseorganiga, Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda kahe kollegiaalse siseorganiga, Maksejõuetuse teenistus, kõik menetlevad kohtud jne*) **paljusust** (*praktikas totaalne rägastik, menetluste killustatus, õiguslik segadus*), mis on põhjustanud olukorra, kus **kliendid ehk võlausaldajad ei ole motiveeritud selliseid avalikke teenuseid kasutama ja nende eest tasuma. Kogu süsteem on juba aastaid võlgnike poole soosivalt kaldu.** Lepingupartnerite omavaheline lepingutest kinnipidamine on muutumas Eestis juba tabuks.

Erinevad maksejõuetusega kokku puutuvad ministeeriumid, sh erinevad poliitikakujundajad ehk teenuse omanikud ise ka ei tea, mida täpselt pankrotiseaduse §-s 54 sätestatud ameti- või kutsetegevus endas algselt sisaldas, hetkel sisaldab või täpselt sisaldama peab ning kas tulevikus tuleb midagi oluliselt muuta. Teie edastatud küsimustikust võib välja lugeda nagu Te soovite järjekordselt tegelda üksnes pankrotihaldurite kutse peenhäälestusega.

Maksejõuetuse teenistus on seda meelt, et mistahes nimega kohtuvälise maksejõuetusmenetleja on seadusandja iga uue maksejõuetusmenetluse liigiga koos välja mõelnud – *võlanõustaja, saneerimisnõustaja, ajutine haldur, pankrotihaldur, sundlikvideerija, usaldusisik* – nad kõik on hetkel **ainuisikulised haldusorganid HMS § 8 mõistes**, sest nad on saanud oma ülesanded seadustest ja nende alusel (*st tegemist ei ole vabal turul vabalt teenuse pakkumisega*), nad omavad ametist lähtuvalt võimupositsiooni halduseväliste isikute üle (*nt võtavad võlgniku vara käsutamiseõiguse üle, esindavad nii võlgnike kui võlausaldajate huve, võidavad võlausaldajate nimel tehinguid tagasi, peavad läbirääkimisi jne*) ning neile on seaduste ja määrustega kehtestatud spetsiifilised nõuded (*erapooletus, sõltumatus, teatud isikuomadused, haridus, kogemus, järelevalve, vastutus, kindlustus*) oma ametiülesannete täitmiseks ning nende üle teostatakse teenistuslikku järelevalvet (*vt Riigikohtu halduskolleegiumi otsus 06.02.2025*). Lisaks antakse neile tegutsemiseõigus haldusaktiga (*mitte näiteks lepinguga*) ning kaaluka osa töötasudest juba riigi eelarvest (*kõigi maksumaksjate käest*). **Praktikas mitte ükski kohtuvälise maksejõuetusmenetleja end avaliku võimu kandjana ehk haldusorganina ei tunnista, mistõttu on võimatu isegi elementaarset halduspraktikat ühtlustada või avaliku teenuse kasutajatele neile mõeldud avalike teenuste protsesside etappidest selgust luua.** Palun lugege meie 2024.a tegevusaruande lisa 2 - HJV - [MJT 2024 tegevusaruande lisa nr 2 - HJV.pdf](#)

Eestis on hetkel **ligikaudu 150** (*riik ise ka ei tea mitu täpselt*) erinevat **kohtuvälist maksejõuetusmenetlejat ehk ainuisikulist haldusorganit**, kellel **igal omal** haldusesisesed **reeglid (protseduurid)**, organisatsioon (*ametiauto, inimressurss, kontor, IT seadmed, digitoimikud, toimikute arhiiv, töödeldavad isikuandmed menetlustes jne*), erinev kohtuvälise praktika alustades nende menetlejate poolt dokumentide koostamisest ja vormistamisest ning lõpetades sellega, et kõigil on pakutava avaliku teenuse eest välja käia oma hinnakiri, omad lemmikkohtunikud ning neile kohaldub erinev vastutuse kohaldamise protsess.

Enamus kohtuvälistest maksejõuetusmenetlejatest (pankrotihalduritest) on täitnud ametiülesandeid üle 25 aasta ning ei soovi süsteemis mitte mingeid neid isiklikult puudutavaid muudatusi, sest seni on olnud mugav ja tuttav toimetada omas „äris“. Iga kohtuväline maksejõuetusmenetleja on oma kolleegiga konkurent. Käsi peseb kätt, kui keegi kaebuse peaks esitama halduri, usaldusisiku või saneerimisnõustaja peale, siis on ringkaitse aukohtute näol ühtne ja tugev, et oma „äri“ kaitsta.

Delegeeritud süsteemis ausat, sõltumatut, erapooletud pealekasvu uue põlvkonna menetlejate näol ei ole tekkinud viimase 15 aasta jooksul. Ringkaitse ja maksejõuetusvaldkonna avalike teenuste keerulise üleehituse (teenuse disaini) tõttu ei ole poliitikakujundajal samamoodi delegeeritud süsteemiga jätkates uusi menetlusi süsteemi oodata.

Teenistus leiab, et riigil ei ole otstarbekas ja mõistlik hetkel kehtivat killustatud ja delegeeritud maksejõuetusmenetluste süsteemi enam ülal pidada ning sundida kliente (eelkõige võlausaldajaid) sellises killustatud ja delegeeritud süsteemis osutatud avaliku teenuse eest maksma andmata vastu mitte mingit tulemust neile.

Kriitiliselt viimane aeg on teha maksejõuetusvaldkonnas sisuline riigireform ning asuda tugevalt konsolideerima (nii teenuseid kui ka menetlusi) ning seda lähtuvalt võlausaldajate ja võlgnike tegelikest vajadusest ja ootustest pakutavale avalikule teenusele.

Lihtsustatult öelduna peaks riik võtma kiiresti suuna sellele, et avaldaja esitab riigile infovärava kaudu avalduse „*Palun tuvastage (kellegi) maksejõuetus, palun oma raha tagasi, palun vabastage mind võlgadest*“ ning **üks riiklik/kohtulik maksejõuetuskeskus** (tööversioonina näiteks Maksejõuetusinspeksioon/Maksejõuetustäitevamet):

- 1) tuvastab ja menetleb ise isiku maksejõuetuse fakti, kogub maksejõuetuse põhjused, lahendab maksejõuetusega kaasnevad tagajärjed
- 2) tuvastab ja menetleb võlgniku varaga seonduva (teeb vastavuskontrolli, otsib, toob tagasi, müüb enampakkumisel jne)
- 3) tuvastab ja menetleb võlausaldaja nõudega seonduva (teeb vastavuskontrolli, tuvastab, kinnitab, maksab raha võlausaldajale välja)
- 4) tuvastab ja menetleb võlgniku vastutusega seonduva (teeb vastavuskontrolli, tuvastab, menetleb, otsustab)
- 5) omab ühele organisatsioonile omast kaasaegset juhtimis- ja sisekontrollisüsteemi
- 6) omab ühele organisatsioonile omaseid IT lahendusi, sh iseteeninduskeskkonda menetlusosaliste jaoks
- 7) teeb menetlustoiminguid ja otsuseid ning lahendab asutuse tegevuse peale esitatud vaideid

Teisisõnu selle asemel, et Eestis on ligikaudu 150 erinevat ainuisikulist haldusorganit koos oma büroodega, halduskuludega, IT süsteemidega, luksuslike ametiautodega ja erinevate praktikatega, **oleks tegemist ühe haldusorganiga ehk n-ö one-stop-shop'ga** - avaldaja suhtleb ühes riigi infoväravas (iseteenindusbüroos) riigiga, kes ühe asutusena menetleb ja lahendab maksejõuetust kui ühiskondlikult olulist probleemi. Avalik huvi on kaitsta Eesti ettevõtluskeskkonda tervikuna st hoida võlgnike ja võlausaldajate huvid tasakaalus ühtset praktikat rakendades.

Nutika konsolideerimisega saab riik luua teenistuse esmasel hinnangul **kokkuhoiu klientide jaoks vähemalt kolm korda** võrreldes seniste menetlejate käsitsi tehtava ja klientidele kõrgelt tasustatud tööga, kaob haldusjärelvalvete ja haldusjärelvalvajate paljususe ja üldisel kujul järelvalvevajadus (*kaoksid mitmed aukohtud, aukohtunikud, haldusjärelvalvajad, erinevad haldusjärelvalvemenetlused, huvide konfliktiga seotud probleemid, menetlejate valiku probleemid, usalduse küsimused, kohtu järelvalvefunktsioon senisel kujul muutuks*) - saaks teha ühe IT süsteemi, tekib inimressursi kokkuhoid ja kõik valdkonnas vajalikud kompetentsid koonduks ühte kohta. Tekiks selge ja arusaadav menetlus ehk avalik teenus, mille eest kliendid

ilmselt oleksid nõus teatud tingimustel ka maksma.

Ühte kohta (st ühte riiklikku/ kohtulikku asutusse) tekib kogu riigile ja klientidele vajalik (menetlus)andmestik, et maksejõuetusvaldkonna avalikke teenuseid juhtida, tekib **tugev maksejõuetusalane kompetents ja ühine ühtselt arusaadav praktika. Välisinvestorite usaldus Eesti vastu kasvab, sest maksejõuetusvaldkonnas osutatav avalik teenus ja protsessid on selged ja ette ennustatavad.**

Lisaks kaob kõigi haldurite, saneerimisnõustajate, usaldusisikute, võlanõustajate lobby tööga tegelemise vaev st tasustamissüsteemidega pidev tegelemine (*ühes asutuses saavad töötajad/teenistujad olenemata menetluste suurusest või keerukusest lihtsalt põhipalka*), kaovad erinevad menetlusprotsessid iga menetlusega seotult tasu kättesaamiseks läbi kohtumääruste (*mida saab omakorda vaidlustada*), kaoksik menetlejate „meeltesegadused“ võlgnike ja võlausaldajate rahade kasutamisel, maksupettused jne - st maksejõuetusega „võitlevat“ **avalikku teenust pakub selgelt üks asutus (mitte 150 erinevat asutust), kellel on oma sisekontrollisüsteem, juhtkond, omad töötajad/teenistujad ning selle ühe asutuse pakutud maksejõuetusvaldkonna teenuste eest makstaks (sissenõude/menetlustasu/riigilõivu).**

Seega - **Maksejõuetuse teenistus ei poolda** kriisis oleva maksejõuetussüsteemi avalike teenuste osutajate ehk kohtuväliste menetlejate kutse või ameti **peenhäälestust**. Teie kirjas toodud üksnes pankrotihaldurile keskendumine on meie arvates võlausaldajate soovidest lähtuvalt liiga kitsas ülesandepüstitus ja käsitus.

Juhul, kui mitte ükski pankrotihaldur ei ole viimase 15 aasta jooksul suutnud Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja kodulehele lisada enda menetletavaid maksejõuetusasju (*järjekindlalt rikutakse PankrS § 59*), siis miks peaksid kliendid ja teenistus uskuma, et järjekordse kohtuväliste menetlejate kutse või ameti peenhäälestuse tulemus kliente ja teenistust rahuldab. Vana karu tantsima ei pane - st 25 aastat iseseisvalt üksinda ühtmoodi menetlenud inimese väärtused, hoiakud ja käitumine ajas ei muutu. Juhul, kui inimene on võtnud pankrotivarast varem endale isiklikuks kasutamiseks raha ning ei tunne süümepiinu, siis teeb ta seda ka edaspidi - valikuliste nõuete peenhäälestamine inimest ümber ei kasvata.

Hoolimata eeltoodust, juhul kui Te poliitikakujundajana jätkuvalt arvate, et peenhäälestamise peale tasub kõigi ametnike väärtuslikku tööaega kasutada, on **Maksejõuetuse teenistuse kiire ja lühike sisend järelevalvepraktikast tulenevalt järgmine:**

- 1) fikseerida üheselt, et võlanõustaja, saneerimisnõustaja, ajutine pankrotihaldur, pankrotihaldur, usaldusisik ja sundlikvideerija täidab avaliku halduse ülesandeid st ta on haldusorgan HMS § 8 mõistes (*nagu Lätis sätestati see seaduse tasandil*). Me peame Eestis lõpetama vaidlused teemal, kes on see isik (inimene), kes riigi nimel avalik-õiguslikku funktsiooni st avalikke teenuseid võlausaldajatele ja võlgnikele ning avalikkusele osutab.
- 2) fikseerida, et avalik-õigusliku funktsiooni täitmine on kohtuväliste menetlejate põhitöö, st mitte inimese kõrvaltegevus, mida tehakse praktikas tehakse suvaliselt omast vabast ajast, kui ette juhtub hea teenimise võimalus.
- 3) juhul, kui kohtuväliseks menetlejaks on jätkuvalt üks inimene nagu seni, siis on loogiline, et see inimene saab oma põhitöö eest **palka koos kõigi maksudega (st tagatud on sotsiaalsed tagatised)**. Teenistuse arvates tuleks ära kaotada kohtuväliste menetlejate tasude määramine osaühingutele (st legaalne OÜ-tamine); alternatiivina võiks kohtuväline menetleja tegutseda FIE-na nagu notar.
- 4) juhul kui kohtuväline menetleja tegutseb läbi büroo, siis sel menetlejal saab ja tohib olla (kuuluda) üksnes üks büroo (kontor), mis peab olema klientidele üheselt arusaadav ja selge (silt vastuvõtuaegadega uksel, kodulehel, kontaktid, toetava personali kontaktandmed jne); menetleja ei saa vahetada bürood menetluse kestvuse ajal; büroo omanike ringi saavad kuuluda vaid menetlejad ise, mitte sõbrad, sugulased, tuttavad jne maksejõuetusvaldkonnas

tegutsemisõigust mitteomavad isikud.

- 5) juhul kui ühetaolist kuupalga süsteemi koos sotsiaalsete tagatistega kehtestada ei saa (*kuigi see kaotaks ära suurtele menetlustele tormijooksu st kõik menetlused oleksid võrdsed, sh ka väikesed sama tähtsusega*), siis peab tasusüsteem arvestama erineva sisu ja raskusastmega menetlustoiminguid, sh kohtuvälistel ja kohtulikel menetlustoimingutel on klientide jaoks üheselt arusaadav hinnakiri (*st vähendada tuleb kaalutlusõigust, mis tekitab kohtuvaidlusi, et tasu kätte saada*).
- 6) järgmise maksejõuetusaja saab kohtuväliste menetlejate nimekirjas n-ö tööde järjekorras arvuti algoritmi abil järgmine menetleja st kõiki maksejõuetusmenetlejaid koheldakse menetluste saamisel võrdselt (*ei ole nõ lemmikuid, kellele kohus valib suuremad „maasikad“ välja*). Kohtuväline menetleja ei saa keelduda menetlemisest, va näiteks HMS § 10 taandamisalused.
- 7) kohtuväline menetleja on vähemalt täisealine Eesti kodanik, kellele kohaldub muuhulgas riigiametnike eetika jms, ta omab **vähemalt kaht kõrgharidust - nii majandus (eriti raamatupidamine, maksundus) kui ka õigus**.
- 8) kohtuväline menetleja avalik-õiguslik funktsioon ongi maksejõuetusaja 8 tundi tööpäevas menetleda, st kohtuväline menetleja ei osuta ega ei tohi osutada muid kõrvalteenuseid ega omada kõrvaltööd, va pedagoogiline ja teadustöö. Menetlusest saadav teave ei tohi olla paralleelne konsultatsiooniäri.
- 9) kohtuväline menetleja valdab eesti keelt kõnes ja kirjas kõrgtasemel ning valdab lisaks vähemalt kaht võõrkeelt kõnes ja kirjas kesktasemel, et oma menetlustoiminguid piiriüleltselt täita.
- 10) **riik ise (valdkonna eest vastutav ministeerium) kui avaliku teenuse pakkuja kehtestab käitumiskoodeksi, annab ja võtab ära kohtuväliste menetlejate tegutsemisõiguse, riik ise atesteerib maksejõuetusmenetlejat iga 3 aasta tagant, tagab menetlejate järelkasvu ja kohustuslikud täiendkoolituse võimalused.** *Näiteks on kummastav, et osa tegutsemisõigust omavaid menetlejaid ei oska hetkel arvutit ja kaasaegseid digilahendusi kasutada (sh ei oma digitoimikuid), aga peavad õigustatuks küsida suuremat tasu.*
- 11) **kõik menetletavad ja menetletud maksejõuetusmenetlused koos menetleja nime ja kontaktandmetega on Eestis avalikult kõigile, sh välismaistele võlausaldajatele reaalselt kättesaadavad (PankrS § 59) - st avaliku huviga menetlused on loetavad ja menetluse kulg on jälgitav ühest kohast (infovõrvest).**

Maksejõuetuse teenistus tänab Teid veelkord võimaluse eest esitada oma sisend ning on huvitatud Teie arvamusest eelpool nimetatud (algatus)ettepanekute osas. Me oleme valmis tõstatatud teemad eraldi läbi arutama, et leida riigile ja võlausaldajatele mõistlik ja sobiv tasakaalus lahendus. Teie täiendavad küsimused ja konstruktiivne kriitika on alati teretulnud!

Me täname Teid huvi ja koostöö eest ning loodame, et meie ühise koostöö tulemusena jõuavad konkreetsed algatusettepanekud poliitikakujundajate ja seadusandja esindajate töölaualle veel 2025. aastal. Aeg on vägagi küps!

Lugupidamisega

Maksejõuetuse teenistuse nimel
(allkirjastatud digitaalselt)

Signe Viimsalu
juhataja